

Sygn. akt VU 428/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z wniosku Z. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do wypłaty emerytury

na skutek odwołania Z. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 marca 2013r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. do podjęcia wypłaty należnej ubezpieczonej Z. M. emerytury od dnia 01 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku;

2. żądanie ubezpieczonej Z. M. w zakresie wypłaty odsetek od świadczenia emerytalnego za okres od dnia 01 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T..

Sygn. akt VU 428/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ubezpieczonej Z. M. uchylecia decyzji z dnia 28 września 2011 roku w części, w jakiej ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku, co oznacza brak podstaw do wypłaty wyrównania emerytury zawieszony w tym okresie.

W dniu 25 marca 2013 roku ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji do Sądu, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i podjęcie wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku podnosząc, iż prawo do emerytury nabyła od 1 marca 2009 roku, a zatem w okresie obowiązywania przepisów, które nie przewidywały jako warunku przyznania prawa do tego świadczenia i jego wypłaty uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą przed złożeniem wniosku w tym przedmiocie. Poza tym Z. M. podniosła, że wprowadzenie art. 103a w ustawie z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu określonym w art. 6 pkt. 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2010 r. Nr. 257, poz. 1726) nie jest zgodne z zasadami demokratycznego państwa oraz sprzeczne jest z zasadą zaufania jednostki do państwa i prawa, a także narusza zakaz działania prawa wstecz oraz zasadą praw nabytych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. ustalił następujący stan faktyczny:

ubezpieczona Z. M., urodzona w dniu (...), w dniu 27 marca 2009 roku złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w T. wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją dnia 8 kwietnia 2009 roku, organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury **poczynając od dnia 1 marca 2009 roku, tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku** (dowód: decyzja z dnia 8 kwietnia 2009 roku k.37 ,wniosek o emeryturę z dnia 27 marca 2009 roku k.-1-8 w aktach rentowych).

Ubezpieczona od dnia 14 maja 1992 roku pozostaje nieprzerwanie w zatrudnieniu w (...) w R..

Kolejnymi decyzjami ZUS dokonywał przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego po przyznaniu emerytury, każdorazowo ubezpieczona wskazywała, iż nadal pozostaje w zatrudnieniu (okoliczności bezsporne).

Decyzją z dnia 28 września 2011 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wstrzymał z urzędu prawo ubezpieczonej do emerytury, poczynając od dnia 1 października 2011 roku z powodu nie rozwiązania stosunku pracy przed dniem nabycia prawa do emerytury (dowód: decyzja z dnia 28 września 2012 roku k.57 akt rentowych).

W dniu 30 listopada 2012 roku wnioskodawczyni wystąpiła z wnioskiem o wznowienie wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku wraz z należnymi odsetkami, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku (dowód: wniosek wnioskodawczyni z dnia 30 listopada 2012 roku k.72 w aktach rentowych).

Decyzją z dnia 14 stycznia 2013 roku, organ rentowy podjął wypłatę emerytury od dnia 22 listopada 2012 roku (dowód: decyzja z dnia 14 stycznia 2013 roku k.74 akt rentowych).

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 marca 2013 roku organ rentowy odmówił uchylecia decyzji z dnia 28 września 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo wnioskodawczyni do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku (dowód: decyzja z dnia 13 marca 2013 roku k.79 w aktach rentowych).

Sąd Okręgowy—Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione, co skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

dokonując oceny zasadności wniesionej przez ubezpieczoną skargi przypomnieć należy zasady realizacji prawa do emerytury i ich ewaluowanie na przestrzeni ostatnich lat. Wskazać przy tym należy, iż teoretycznie istnieją dwie możliwości ustalenia treści ryzyka emerytalnego: - poprzez osiągnięcie określonego przez ustawę wieku emerytalnego, czyli zdarzenia prawnego uzasadniającego realizację prawa do emerytury, niezależnie od dalszego zatrudnienia, bądź też poprzez konieczność odejścia z rynku pracy po osiągnięciu określonego wieku emerytalnego.

Począwszy od dnia 1 stycznia 1999 roku, tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) do dnia 30 czerwca 2000 roku do realizacji nabytego prawa do emerytury wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego. Od dnia 1 lipca 2000 roku do dnia 7 stycznia 2009 roku treścią ryzyka było zaprzestanie pracy, a od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku ponownie do realizacji prawa wystarczyło osiągnięcie wieku emerytalnego.

Od 1 stycznia 2011 roku stan prawny uległ ponownej zmianie. Do powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach został dodany – przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) – **art. 103a**, który stanowił, że prawo do emerytury ulega

zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z art. 28 powołanej wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 1 stycznia 2011 roku przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stosuje się poczynając od 1 października 2011 roku. Organ rentowy, który wydał decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury od 1 października 2011 roku zastosował wobec skarżącej obowiązujący wówczas przepis art. 103a ustawy emerytalnej, którym był związany. Organ rentowy bowiem nie jest uprawniony do badania zgodności przepisów.

Należy jednak zauważyć, iż po wydaniu przez organ rentowy decyzji o zawieszeniu należnej ubezpieczonej emerytury, co słusznie podnosi skarżąca w odwołaniu, stan prawny uległ istotnej zmianie, gdyż w **wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku, w sprawie K 2/12** (Dz. U. 2012/1285), Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227, z 2010r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203 oraz z 2012r. poz. 118 i 251), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z dniem 22 listopada 2012 roku, tj. z dniem publikacji tego wyroku w Dzienniku Ustaw, art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został wobec osób, które nabyły prawo do emerytury w reżimie prawnym niewymagającym rozwiązania stosunku pracy, uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności przedmiotowej sprawy należy podnieść, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie znajduje zastosowania do sytuacji prawnej ubezpieczonej, która decyzją z dnia 8 kwietnia 2009 roku nabyła prawo do emerytury nabyła począwszy od 1 marca 2009 roku, a zatem mieści się w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

Należy przy tym zauważyć, iż wbrew stanowisku organu rentowego, wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie oznacza, iż przepis uznany za niezgodny z Konstytucją przestaje być stosowany od daty wejścia w życie orzeczenia Trybunału, ewentualnie od daty wskazanej przez Trybunał. Nie jest przecież tak, że do tego dnia jest on zgodny z Konstytucją, a od tego dnia staje się z nią niezgodny, mimo że Trybunał orzeka na podstawie aktualnego stanu prawnego. Teza ta jest konsekwencją utrwalonego w orzecznictwie poglądu, że przepis uznany przez Trybunał Konstytucyjny za sprzeczny z Konstytucją lub innym aktem nadrzędnym, był niekonstytucyjny od dnia jego wydania i jako akt niższej rangi nie powinien być stosowany od dnia jego wejścia w życie (tak też wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 2007-01-23, III PK 96/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 5-6, poz. 61, str. 195).

Dlatego też, Sąd Okręgowy uznając wniesione odwołanie od decyzji z dnia 13 marca 2013 roku za zasadne zmienił ww. decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w ten sposób, że zobowiązał zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.do podjęcia wypłaty należnej ubezpieczonej Z. M.emerytury od 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku.

Mając na uwadze treść przepisu art. 477¹⁰ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 2 wyroku tj. żądanie ubezpieczonej w zakresie wypłaty przez organ rentowy odsetek od świadczenia emerytalnego za okres od

1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w T..